

AULA & CO
Kevät 2024

HEATHER
MORRIS

AUSCHWITZIN
TÄTUOLJAN
KIRJOITAJAN UUSI
BESTSELLER!

NOUSEVAN
AURINGON
SISARET

AULA & CO

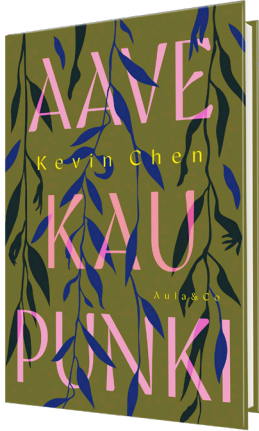
Sisällys

Kaunokirjallisuus

Jenna Kostet: Punainen noita	4–5
Sigrid Nunez: Paras ystävä	6
Kevin Chen: Aavekaupunki	7
Heather Morris: Nousevan auringon sisaret	8–9
Kaspar Colling Nielsen: Esikaupunkien vapahtaja	10
Leigh Bardugo: Helvettiin ja takaisin	11
Nino Haratishvili: Kahdeksas elämä (Brilkalle)	12–13
Lynn Messina: Murhatun rakastajan tapaus	14
Kari Haakana: Kunnian hinta	15

Tietokirjallisuus

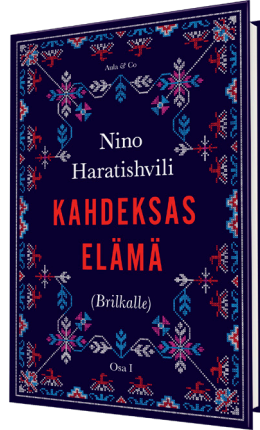
Kari Haakana: Tämä on ryöstö!	16
Dan Egan: Fosfori. Elämän ja kuoleman alkuaine	17
Ari Turunen & Petri Laukka: Paha meri, hyvä meri	18–19
Benjamin Ferencz: Viimeiset sanat	20–21

Kevin Chen
Aavekaupunki | 7

“Tinkimätön, rohkea ja vinosti hauska romaani.”

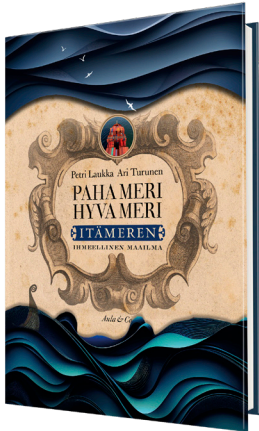
The Irish Times

Nino Haratishvili
Kahdeksas elämä (Brillalle) | 12-13

“Kahdeksas elämä on paljon enemmän kuin sukutarina: se on oodi, valitusvirsi, monumentti.”

The Times

Ari Turunen & Petri Laukka
Paha meri, hyvä meri | 18-19

“Itämeren rannoilta ovat lähteneet monet maailmanpolitiikan mullistukset verisestä ristiretkistä kaasuputkien räjäyttämisiin. Itämeri ei ole koskaan ollut rauhan meri, ei nytkään.”

Ari Turunen

Benjamin Ferencz
Viimeiset sanat | 20-21

“Poikkeuksellisen ihmisen kirjoittama lämmin, viisas ja innostava kirja ajastamme.”

Philippe Sands

Kuva: Sara Lehtomaa

Jenna Kostet Punainen noita

Nainen. Parantaja. Noita.

On vuosi 1635. Noidaksi epäilty nainen Valpuri Kinni heitetään Turun Auralokeen. Vesikokeella halutaan varmistua siitä, onko syytetty todella noita. Valpuri on kulkenut pitkän matkan Kuurinmaalta aina Ala-Satakunnan Liitsolaan saakka, mutta maailmassa ei tunnu olevan sellaista kolkkaa, jossa hän saisi elää rauhassa ilman noituussyytöksiä.

Valpuri osaa lukea loitsut ja parantaa yrteillä ihmisten ja karjan vaivat, mutta kirkonmiehet, kaupunkilaiset ja maaseudun väki näkevät hänessä vain syntisen naisen, jonka paholainen on viekoitellut luonnottomiin tekoihin. 1600-luvulla noituus oli synty ja rikos, josta rangaistiin kuoleamalla.

Punainen noita on 1600-luvulla eläneen todellisen henkilön, liitsolalaisen Valpuri Kinnin, tarina. Arkistolähteistä löytyneistä yksityiskohdista piirtyy kuva itsepäisestä, sanavalmiista ja omalaatuisesta naisesta, joka ei sopeudu rooliinsa.

Jenna Kostet on palkittu raisiolainen kirjailija. Hän on opiskellut kansatiedettä ja folkloristiikkaa Turun yliopistossa. Hän on aiemmin julkaissut viisi romaania ja kaksi tietokirjaa.

”Tätä varten kirjallisuus on olemassa.”

Kirjallisia Margaretan synnistä

Sigrid Nunez Paras ystävä

Koskettava kertomus koiran ja ihmisen taianomaisesta yhteydestä

Naisen paras ystävä menehtyy yllättäen, ja hän saa hoitaakseen tämän valtavan tanskandoggin. Hänen omaa suruaan värittää isäntänsä menettäneen koiran sanaton murhe ja hämmennys. Kaiken yllä häilyy häädön uhka, naisen asunnossa kun ei sallita lemmikkejä.

Nainen eristäytyy koiran kanssa kotiinsa, ja ystävät epäilevät surun hämärtäneen hänen arvostelukykynsä. Hän pohtii pakonomaaisesti koiran hyvinvointia, koska hän on päättänyt voittaa sen rakkauden ja oppia ymmärtämään uuden ystävänsä mietteitä. Ajan myötä nainen ja koira löytävät sen sanattoman ja rikkaan yhteyden, jonka vain koiranomistaja voi ymmärtää.

Paras ystävä on paitsi haikea ja viisas romaani surusta ja menettämisen tuskasta myös syvä kumarrus ihmisen ja koiran väliselle ystävyydelle. Kirjan on suomentanut **Kristiina Drews**.

Sigrid Nunez on yhdysvaltalainen kirjailija. Hänen seitsemäs romaaninsa *Paras ystävä* sai ilmestyessään National Book Award for Fiction -palkinnon.

"Paras ystävä kuuluu niiden harvojen ja valittujen romaanien joukkoon, jotka lopulta saavat sydämen sykkeen rauhoittumaan."

Los Angeles Review of Books

"Kaunis kirja... sukellus kuolemaan, suruun, taiteseen – ja rakkauteen."

The Wall Street Journal

"Vaivihkainen, hurmaava... tarinan komiikka syntyy itsestään."

The New York Times

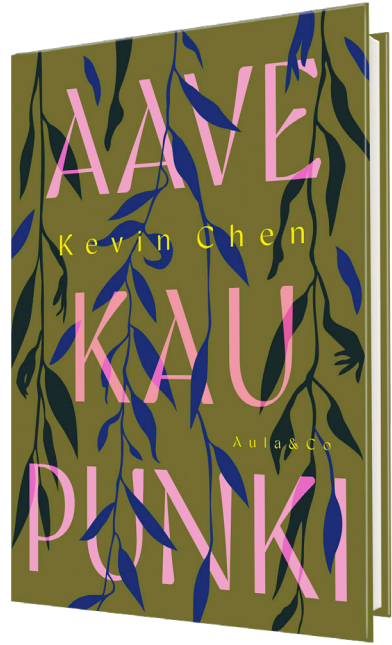
Kevin Chen
Aavekaupunki

Taiwanilainen sukuromaani Gabriel García Márquezin hengessä

T'ien-hung on seitsenlapsisen perheen nuorin lapsi, jolta perinteisten arvojen nimeen vannova perhe odottaa paljon. Pian käy kuitenkin ilmi, ettei hänestä välttämättä ole kantamaan suvun kunniaa. Pojan orastava homoseksuaalisuus on liikaa pikkukaupungin yhteisölle ja ahdasmieliselle perheelle, joka ajaa hänet tiehensä. Nuori mies päätyy ensin Taipeihin ja sieltä Berliiniin.

Kymmenen vuotta myöhemmin T'ien-hung palaa ensi kertaa kotiseudulleen. Hän on juuri vapautunut berliiniläisestä vankilasta, jossa hän istui miesystävänsä surmasta. Kotikaupunki ei ole kuitenkaan entisensä. Perheen vanhemmat ovat poissa, eivätkä sisaruksetkaan ole välttyneet elämän kolhuilta.

T'ien-hungin tutkiessa entisiä kotikulmiaan lukijalle avautuu vähitellen kuva perheen ja kaupungin synkästä menneisyydestä. Mikä repi perheen hajalle? Miksi T'ien-hung surmasi Saksassa puolionsa? Entä millaisia luurankoja on piilotettu muiden perheenjäsenten kaappeihin? Elävien ja kuolleiden äänten mosaiikista muodostuu yllättävä ja koskettava kertomus särkyneistä

perhesuhteista, perinteisten normien kahleista ja oman identiteetin etsinnästä ympäröivän yhteisön puristuksessa.

Taiwanin kirjallisuuspalkinnon voittaneen romaanin on suomentanut **Rauno Sainio**.

Heather Morris Nousevan auringon sisaret

Upea romaani sitkeydestä ja selviämisestä

Bestselleristi Heather Morrisin uutuusromaani kertoo tositapahtumiin pohjautuvan tarinan naisista, jotka joutuivat japanilaisten pitämälle vankileirille toisen maailmansodan aikaan.

Australialainen sairaanhoitaja Nesta James ja englantilainen muusikko Norah Chambers sekä suuri joukko skotlantilaisia, kiinalaisia, uusiseelantilaisia ja singaporelaisia naisia päätyvät japanilaisten vankileirille pommikoneiden tuhattua laivan, jolla viimeisiä siviilejä yritettiin kuljettaa turvaan murtuneesta Singaporesta. Leirillä nälkä, väkivalta ja sairaudet ovat uhkana päivittäin, mutta Norahin ja Nestan johdolla naiset löytävät itsestään rohkeutta ja neuvokkuutta voittaa vastukset ja selviytyä

hengissä. Pitääkseen vankien mielialaa yllä Norah perustaa kuoron, joka lopulta esittää klassista musiikkia *a cappellana*.

Nousevan auringon sisaret on naisten sota-romaani ja kertomus naisten sisaruudesta, urheudesta ja ystävytydestä synkimpinäkin hetkinä. Kirjan on suomentanut **Kristiina Drews**.

Heather Morris on menestyskirjailija, joka nousi maailmanmaineeseen esikoisteoksellaan *Auschwitzin tatuoiija*. Hänen kirjojaan on käännetty lukuisille kielille ja myyty kymmeniä miljoonia kappaleita. *Nousevan auringon sisaret* on hänen neljäs romaaninsa.

”Kunpa jokaisen tarinan kertoisi joku joka välittää kohteistaan niin paljon kuin Heather Morris tuntuu välittävän.”

Lukijapalaute

Edellisistä teoksista sanottua:

”Kirja muistuttaa niistä historian pimeistä hetkistä, joiden ei toivoisi missään nimessä toistuvan.”

Helsingin Sanomat

”Morris on kertonut inhimillisen tarinan, joka koskettaa syvältä.”

Kaleva

HEATHER MORRIS

AUSCHWITZIN
TATUOIJAN
KIRJOITTAJAN UUSI
BESTSELLER!

NOUSEVAN AURINGON SISARET

AULA & CO

Kaspar Colling Nielsen Esikaupunkien vapahtaja

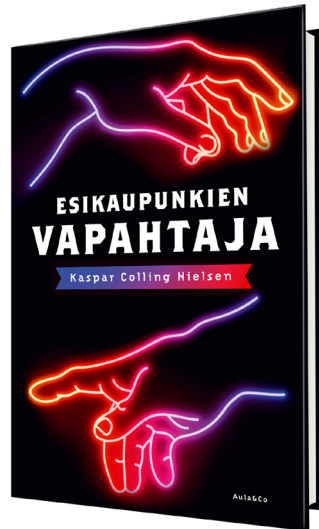
Pureva satiiri yhteiskunnasta, joka ei enää pysty ratkaisemaan ongelmiaan

Euroopassa on hätätila. Talouskriisit, pandemiat ja ilmastonmuutos jauhavat tuhoa ja Vesuvius purkautuu yhtäkkiä. Kyseessä on suurin tulivuorenpurkaus tuhansiin vuosiin, ja jättimäinen tuhkapilvi verhoaa maanosan jatkuvaan pimeyteen. Uudet ja entistä aggressiivisemmat koronamuunnokset tappavat ihmisiä kaduille, miljoonat linnut putoavat kuolleen maahan, ja Kööpenhaminan keskustaan on avattu hapanjuurihotelli, jonne voi jättää hapanjuurensa hoitoon lomien ajaksi. Tuomio-päivä on lähellä.

Useat riippumattomat analyysit osoittavat, että vain yksi ihminen voisi pelastaa maailman. Hän on hieman yllättäen 48-vuotias epäonnistunut runoilija Allan Thornbum, joka asuu vuokralla kellarihuoneistossa Hvidovren esikaupunkialueella. Hän toimii päivisin liikenteen laskijana ja kommentoi vapaa-ajallaan kirjastosta lai-

naamiaan runoja. Eräänä päivänä kaksi-metrinen ja kovapintainen sosiaalidemokraattinen pääministeri Bianca Didriksen koputtaa hänen ovelle ja rukoilee häneltä apua. Valtiovarainministeriön asiantuntijat ovat laskeneet, että Allan voi ratkaista kaikki maailman ongelmat kirjoittamalla runon, vain yhden runon. Mutta Allan ei jaksa vaihtua...

Kirjan on suomentanut **Katriina Huttunen**.

”Kaspar Colling Nielsenin teos perkaa nyky-yhteiskuntia riivaavaa mielenkipuulua ja ihmisten halua katsoa maailmaa vain omalta kantiltaan.”

Helsingin Sanomat Euroopan kevät -romaanista

Leigh Bardugo
Helvettiin ja takaisin

Mitä olisit valmis tekemään pelastaaksesi ystäväsi?

Alex Stern on päässyt sinuiksi voimiensa kanssa. Samalla hänen ystävänsä ja mentorinsa Daniel Arlington on kuitenkin lähetetty helvettiin. Ei siis tarvitse muuta kuin löytää reitti alamaailmaan, napata sielu kiirastulesta ja palata takaisin – helppo homma, paitsi että harvempi sitä yrittänyt on koskaan palannut takaisin.

Yhdessä ystävänsä Dawesin kanssa Alex kerää joukon enemmän tai vähemmän luotettavia kumppaneita, joiden avulla uhkarohkea matka on määrä suorittaa. Salaisten tekstien ja esineiden ohjaamana joukkio pääsee Yalen yliopiston suurimpien salaisuuksien äärelle.

Helvettiin ja takaisin on jatkoa **Leigh Bardugon** ensimmäiselle aikuisille suunnatulle romaanille *Salatun tiedon seura*. Todelliseen historiaan ja oikean elämän salaseuroihin perustuva tarina on hengästyttävä matka, josta ei käännteitä tai yllätyksiä puutu.

Kirjan on suomentanut **Meri Kapari**.

Salatun tiedon seurasta sanottua:

"Leigh Bardugon ensimmäinen aikuisille suunnattu teos on täysosuma."

Helsingin Sanomat

"Salatun tiedon seurassa toimii kaikki: tunnelma, hahmot, miljöö, juoni."

Kirjajuttuja

Nino Haratishvili **Kahdeksas elämä (Brilkalle) Osa I**

Eepinen tarina georgialaisen perheen kohtaloista levottoman vuosisadan aikana

1900-luvun alussa Venäjän keisarikunnan laitamalla elävä georgialainen perhe vaurastuu huolella varjellun, sukupolvelta toiselle siirtyvän salaisen suklaareseptin avulla. Stasia oppii reseptin isältään ja vie sen mukanaan Pietariin, mistä hänen tuore aviomiehensä on saanut työpaikan Venäjän vallankumouksen ytimessä.

Sata vuotta Stasian muuton jälkeen Neuvostoliitto on hajonnut ja sisällissota on repinyt Georgian kappaleiksi. Niza, Stasian lapsenlapsenlapsi, on jättänyt perheen ja muuttanut Berliiniin. Kun Nizan kaksitoistavuotias sisarentytär Brilka kieltäytyy palaamasta Tbilisiin matkustettuaan länteen, on Nizan pakko etsiä hänet käsiinsä.

Vuodet vierivät, ja sukupolvi toisensa jälkeen kokee suuria rakkauksia ja niiden järjestyttäviä loppuja.

Kahdeksas elämä kasvaa ja kehittyy koko punaisen vuosisadan ajan. Reilusti yli

tuhatta sivulla se kuvaa georgialaisen perheen nousua ja tuhoa kuuden sukupolven kuluessa. Se on suurieleinen, eepinen romaani sodasta ja sorrosta, unelmista ja rakkaudesta – ja suklaasta, joka tuntuu tuovan muassaan niin hurmiota kuin tuhoakin.

Kahdeksas elämä julkaistaan suomeksi kahdessa osassa, joista tämä on ensimmäinen. Kirjan toinen osa julkaistaan keväällä 2025. Romaanin on suomentanut **Raija Nylander**.

Nino Haratishvili syntyi Georgiassa vuonna 1983. Hän on palkittu romaani- ja näytelmäkirjailija ja teatteriohjaaja. Haratishvili on kirjoittanut sekä saksaksi että georgiaksi kaksitoistavuotiaasta alkaen. Hän asuu Hampurissa ja tuntee olevansa kotonaan kahdessa eri maailmassa.

"Kuka kaipaa suurieleistä eeposta punaisesta vuosisadasta? Sinä."

The New York Times

"Sydäntäsärkevä, toiveikas ja vastustamattoman mukaansatempaava eepinen romaani.

Uskomaton virstanpylväs."

The Guardian

Aula & Co

Nino
Haratishvili

**KAHDEKSAS
ELÄMÄ**

(Brilkalle)

Osa I

Lynn Messina Murhatun rakastajan tapaus

Beatrice Hyde-Claren murhatutkimukset jatkuvat

Kohtalon ärsyttävästä oikusta ujo ja yhä naimaton neiti Beatrice Hyde-Clare on rakastunut päätä pahkaa hänen armoonsa Kesgraven herttuaan. Hän janoaa kiivaasti mitä tahansa muuta ajateltavaa tavoittamattoman rakkauden kohteensa sijaan. Epäselvä kuolemantapaus sopisi tarkoitukseen kerrassaan mainiosti.

Kuin onnenkantamoisena taannoiselta kartanovierailulta tuttu nuorimies ilmestyy vierailulle Bean luokse. Miehellä on järkyttäviä uutisia: hänen morsiamensa äidin rakastaja on samana aamuna menehtynyt, ja kaikki merkit viittaavat myrkytykseen.

Bea ryhtyy tutkimaan herra Wilsonin epäilyttävää kuolemaa, ja eipä aikaakaan, kun hänen avukseen ilmaantuu entistäkin yhteistyöhaluisempi Kesgraven herttua.

Murhatun rakastajan tapaus on kolmas osa **Lynn Messinan** suosituissa *Beatrice Hyde-*

Clare ratkaisee -sarjassa, joka on viihdyttävä yhdistelmä kutkuttavia murhamysteereitä ja historiallista ajankuvaa 1800-luvun Lontoosta Agatha Christien Neiti Marplen hengessä. Kirjan on suomentanut **Nelli Hietala**.

Aiemmistä osista sanottua:

”Bea on mainio tuttavuus ja sujahtaa kepeästi kotoisan ja lempeän, aavistuksen humoristisen brittidekkarin lokeroon.”

Kirsin kirjanurkka

Kari Haakana Kunnian hinta

Älä herätä nukkuvaa Karhua

Jari Karhu on jättänyt entisen elämänsä taakseen. Entinen sotilas ja turvallisuuskonsultti on painunut maan alle Hampuriin, mutta menneisyys ei jätä häntä rauhaan. Voiko hän kieltäytyä, kun entiset ystävät ja yhteistyökumppanit tarvitsevat hänen apuaan?

Kokoomuksen entinen ministeri Sanna Kulju haluaa auttaa Ukrainaa. Kun tilaisuus tulee, Kulju näkee myös mahdollisuuden saada sivuraiteelle luisunut uransa jälleen nousuun. Se että keinot ovat laittomia, on sivuseikka: pieni laittomuus on vähäpätöistä, jos sillä saadaan aikaiseksi suurempaa hyvää ja paluu politiikan parrasvaloihin.

Keskusrikospoliisin komisario Hannu Toivanen haluaisi jo kunnon töihin. Toivanen on kuitenkin juuttunut rikoskomisario Jari Viinaseen kanssa tutkimaan yhdentekevää juttua paikallisen poliisin tukena, kun

yllättävä tieto vie poliisit Jari Karhun jäljille.

Kunnian hinta on nopeatempoinen ja ajan-kohtainen toimintatrilleri, joka on jatkoa trillereille *Välitön uhka* ja *Tapa hänet ensin*.

Kari Haakanan teoksista sanottua:

"Nyt on kunnollista: ei lässytystä. Maalailun sijaan Haakana kirjoittaa vain sen mitä tapahtuu, ja tekee sen vastaansanomattomalla tavalla."

Suomen Kuvalehti

Kari Haakana
Tämä on ryöstö! Suomalaiset pankkiryöstöt

Pankkeja on ryöstetty niin kauan kuin niitä on ollut

Suomalaisten pankkiryöstöjen historia on täynnä tarkasti suunniteltuja ammattilaiskeikkoja, epätoivoisia pako- matkoja ja kauheaa sähläystä humalassa ja huumeiden vaikutuksen alaisena. Ammattirikollisten lisäksi pankkeja ovat Suomessa ryöstäneet alaikäiset, työttömät ja vallan-

kumoukselliset. Yleensä ryöstäjät ovat jääneet kiinni, mutta myös selvittämättömiä ryöstöjä mahtuu mukaan.

Helsingin keskustan pankista ryöstettiin vuonna 1906 noin kahden miljoonan euron arvoinen saalis, eikä rahoista saatu takaisin kuin pieni osa. Salaperäinen kakku-ryöstäjä tehtiin puolen tusinaa pankkiryöstöä 1990-luvulla eikä jäänyt koskaan kiinni. Iisalmen säästöpankin holvimurto olisi puolestaan jäänyt selvittämättä, elleivät tekijät olisi epäonnistuneet seuraavalla keikallaan.

Tämä on ryöstö kertoo vuosisadan kuuluisimmista suomalaisista pankkiryöstöistä ja niiden selvittämisestä – tai sitten siitä, miksi ne eivät selvinneet.

Kari Haakana (s. 1968) on helsinkiläinen suoratoistopalveluihin erikoistunut digi- asiantuntija, kolumnisti, bloggaaja ja entinen toimittaja.

Dan Egan
Fosfori. Elämän ja kuoleman alkuaine

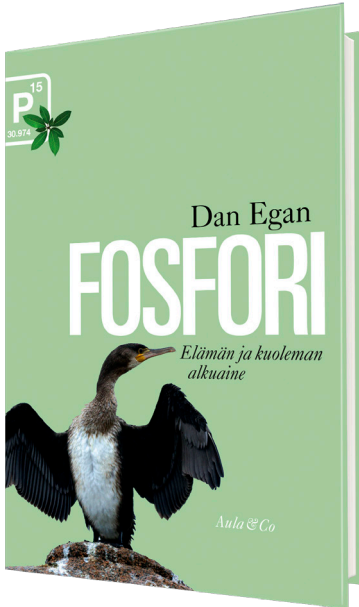
Aine, joka kerran sai ihmiskunnan kukoistamaan, tuhoaa nyt luontoa

Fosfori on yksi maapallon yleisimmistä alkuaineista, sitä löytyy niin palopommeista, rotanmyrkyistä kuin hermo-kaasustakin. Se on kuitenkin myös lannoite, jonka avulla on voitu kasvattaa ruokaa miljardeille ihmisille. Syystäkin fosforia on kutsuttu ”aikamme öljyksi”.

Fosfori keksittiin 1600-luvulla Hampurissa, ja siitä tuli pian himoittu resurssi. Sitä on kaivettu Waterloon taistelukentille kuolleiden sotilaiden luista, Perun tarunomaisilta guanosaarilta, Floridan luulaaksosta sekä Länsi-Saharan hiekkadyneiltä.

Fosforilla on kuitenkin käänköpuolensa. Vesistöihin valuvat ravinteet ovat synnyttäneet valtavia levälauttoja ympäri maailman – myös Itämerelle. Taistelu fosforivarannoista voi tulevaisuudessa johtaa konflikteihin ja nälänhätään, jotka sysäävät liikkeille miljoonia ihmisiä. Kirjan on suomentanut **J. Pekka Mäkelä**.

Dan Egan on vesistötutkija ja toimittaja. Hän on ollut kahdesti ehdolla Pulitzer-palkinnon saajaksi. *Fosfori. Elämän ja kuoleman alkuaine* on hänen toinen kirjansa. Egan asuu Milwaukeeen kaupungissa Wisconsinissa, Michiganjärven rannalla.

Petri Laukka Ari Turunen

PAHA MERI HYVA MERI

ITÄMEREN

IHMEELLINEN MAAILMA

Aula & Co

Ari Turunen & Petri Laukka Paha meri, hyvä meri

Itämeren myrskyisä historia

Itämeren rannoilta ovat lähteneet monet maailmanpolitiikan mullistukset: risti-retket, Saksan ja Venäjän valtataistelut, preussilainen sotakoneisto, 30-vuotinen sota, Venäjän vallankumous, itäblokin romahdus ja Neuvostoliiton hajoaminen.

Nyt merellä ovat vastakkain Nato ja Venäjä. Ajatus Itämerestä rauhan merenä on aina ollut väärä. *Paha meri, hyvä meri* kertoo yhtäältä elintärkeän merialueen historiasta mutta pohtii myös, millainen Itämeren tulevaisuus on niin poliittisesti kuin ekologisestikin.

"Tehdyt matkat ja tavatut ihmiset eivät juuri näy tekstissä, mutta niiden ansiosta Turunen pystyy intoutuneesti eläytyen kuvailemaan tuoksujia, jotka ovat lähtökohtaisesti suunnilleen yhtä vaikeita sanallistettavia kuin soiva musiikki. Käsissä on aikaa kestävä paketti."

Helsingin Sanomat Tuoksujen atlaksesta

Valtiotieteen lisensiaatti **Ari Turunen** on tietokirjailija, joka on erikoistunut tapa- ja kulttuurihistoriaan. Hänen teoksiaan on käännetty yhdelletoista kielelle. Aula & Co on julkaissut aiemmin Turusen teokset *Tuoksujen atlas* ja *Teette niin kuin minä sanon*.

Petri Laukka on filosofian tohtori ja kulttuurihistorioitsija sekä sanomalehti Kalevan pääkirjoitustoimittaja. Vapaa-ajallaan hän soittaa bassoa rockbändissä ja pelaa jääkiekkoa.

Benjamin Ferencz
**Viimeiset sanat – 103 elinvuoteni opit siitä,
miten elää elämä josta olla ylpeä**

**Satavuotiaan syyttäjän
huikea testamentti jälkipolville**

Benjamin Ferenczin (1920–2023) ihmeellinen tarina alkaa 1920-luvun Yhdysvalloista, joka kouristelee suuren laman kourissa. Köyhän siirtolaisen pojalla on kuitenkin poikkeuksellisia lahjoja, ja hänen onnistuu saada stipendi Harvardin oikeustieteelliseen.

Toisen maailmansodan aikaan Ferencz on yksi niistä tuhansista sotilaista, joiden saappaat koskettivat Normandian rannaa maihinnousun alkaessa. Taistelutoveriensa kanssa he vapauttivat Buchenwaldin keskitysleirin ja todistivat omin silmin juutalaisten holokaustin seurauksia. Eräs päätepiste tälle oli Nürnbergin sotarikostuomioistuimissa, jossa Ferencz toimi syyttäjänä.

Kirjassaan *Viimeiset sanat* Ferencz tiivistää kokemuksensa ja elämänsä: Polku hyvään elämään ei ole koskaan suora vaan täynnä mutkia ja kuoppia. Kun joudut valitsemaan, valitse aina hyvä.

”En voi kylliksi ylistää Bennyä ja hänen loistavaa kirjaansa.”

Heather Morris

Ferenczin kirja on ihmeellinen ja elämäntähtäminen matka läpi 1900-luvun mullistusten. Se kertoo mitä kaikkea voimme oppia menneestä. Kirjan on suomentanut **Raimo Salminen**.

”Tämä kirja on niitä, joista sadut on tehty. Outoa, että joskus sadut ovat totta.”

Martin Freeman

”Poikkeuksellisen ihmisen kirjoittama lämmin, viisas ja innostava kirja ajastamme.”

Philippe Sands

A close-up portrait of Benjamin Ferencz, an elderly man with a weathered face and blue eyes, wearing a dark cap and a pinstriped suit. The background is dark and out of focus.

BENJAMIN FERENCZ

AULA & CO

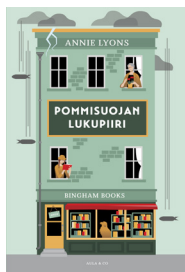
VIIMEISET SANAT

103 ELINVUOTENI OPIT SIITÄ,
MITEN ELÄÄ ELÄMÄ JOSTA OLLA YLPEÄ

2023

TERHI KUUSISTO
Mehiläisten kaupungit
ISBN 9789523643192

ANNIE LYONS
Pommisuojan lukupiiri
ISBN 9789523643222

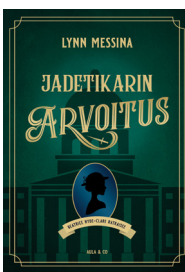
BENEDICT WELLS
Hard Land
ISBN 9789523643185

MONICA HEISEY
No siis tosi hyvää
ISBN 9789523642676

TUIRE MALMSTEDT
Lyijysydän
ISBN 9789523643642

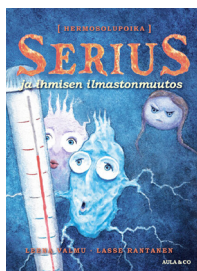
LYNN MESSINA
Jadetikarin arvoitus
ISBN 9789523644007

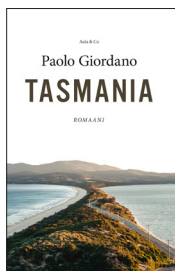
LIU CIXIN
Muurahaisia ja dinosauruksia
ISBN 9789523643611

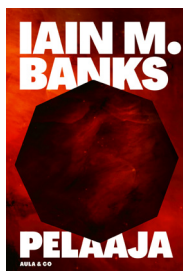
VIOLA ARDONE
Nimeni on Oliva Denaro
ISBN 9789523643833

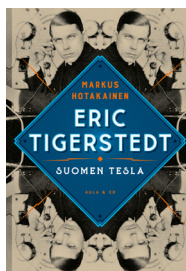
LEENA VALMU
& LASSE RANTANEN
Serius ja ihmisen ilmastomuutos
ISBN 9789523643215

PAOLO GIORDANO
Tasmania
ISBN 9789523643802

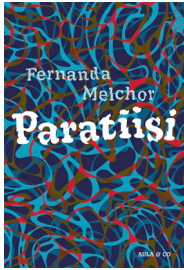

IAIN M. BANKS
Pelaaja
ISBN 9789523643574

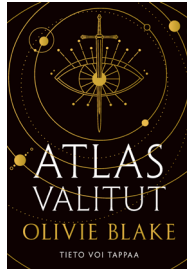

MARKUS HOTAKAINEN
Eric Tigerstedt - Suomen Tesla
ISBN 9789523643055

2023

FERNANDA MELCHOR
Paratiisi
ISBN 9789523643413

OLIVIE BLAKE
Atlas - valitut
ISBN 9789523642591

VEIKKA KURJEN-
MIEKKA
**Kello~
peli~
sydän**
ISBN 9789523644137

MARTIN ÖSTERDAHL
ÖSTERDAHL
**Uudenvuoden-
juhlat**
ISBN 9789523643864

LEIGH BARDUGO
**Hämärän
valtakunta**
ISBN 9789523643758

KARI HAAKANA
Tapa hänet ensin
ISBN 9789523643246

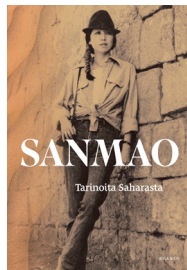
LEIGH BARDUGO
**Salatun tiedon
seura**
ISBN 9789523643253

LYNN MESSINA
MURHA
**PAREMMISSA
PIIREISSÄ**
ISBN 97895236443475

HELI MÄENPÄÄ
**Arvon kissa -
suomalaisten rescue-
kissojen tarinoita**
ISBN 9789523643895

SANMAO
**Tarinoita
Saharasta**
ISBN 9789523643208

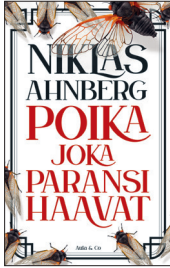

JENNA KOSTET
**Kuuden Katariinan
jäljillä**
ISBN 9789523643260

JODY ROSEN
**Pyöräilyn lumo
ja sen historia**
ISBN 9789523643321

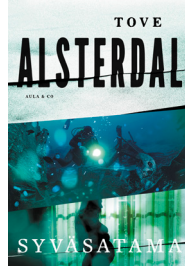
2023

NIKLAS AHNBERG
**Poika joka
paransi haavat**
ISBN 9789523643673

RISTO MIETTINEN
**Nopeat tappavat
hitaat**
ISBN 9789523644120

TOVE ALSTERDAL
Syväsatama
ISBN 9789523644069

IAIN M. BANKS
Muista Flebasta
ISBN 9789523643444

J. J. ARCANJO
**Varkaiden
Akademian
Unohtettu
labyrinti**
ISBN 9789523643970

MARI KOISTINEN
Lautasmatka
ISBN 9789523643291

MIKKI LISH & KELLY NGAI
Lumottu puu
ISBN 9789523643727

ROB SEARS
**Elon Muskin
miljardöörikoulu**
ISBN 9789523643901

2016–2022

- A YI: **Täydellinen rikos** ISBN 9789523640313
- MARKKU AALTO: **Muistoa kunnioittaen**
ISBN 9789523640337
- MARKKU AALTO: **Kaikki päivät maailman loppuun asti**
ISBN 9789523641754
- NIKLAS AHNBERG: **Poika joka käveli vetten päällä**
ISBN 9789523642409
- J. J. ARCANJO: **Varkaiden akatemia**
ISBN 9789523642928
- VIOLA ARDONE: **Lasten juna** ISBN 9789523641648
- TOVE ALSTERDAL: **Vajoama** ISBN 9789523642281
- VICTORIA AVEYARD: **Kruunun kirous**
ISBN 9789527269008
- VICTORIA AVEYARD: **Kuninkaan kahleet**
ISBN 9789527190234
- VICTORIA AVEYARD: **Lasinen miekka**
ISBN 9789527190081
- VICTORIA AVEYARD: **Punainen kuningatar**
ISBN 9789527190081
- VICTORIA AVEYARD: **Sodan myrskyt**
ISBN 9789527269213
- VICTORIA AVEYARD: **Miekan murtaaja**
ISBN 9789523642959
- FEDERICO AXAT: **Viimeinen mahdollisuus**
ISBN 9789527190098
- IBRAHIMA BALDE & AMETS ARZALLUS ANTIA:
Pikkuveli ISBN 9789523642997
- CELESTE BARBER: **Tämä on haaste**
ISBN 9789523640283
- LEIGH BARDUGO: **Saarto ja myrsky** ISBN 9789523640566
- LEIGH BARDUGO: **Tuho ja roihu** ISBN 9789523641617
- LEIGH BARDUGO: **Varjo ja riipus** ISBN 9789527269848
- LEIGH BARDUGO: **Korppien kehä** ISBN 9789523642584
- SACHA BATTYHANY: **Hitlerin pitkä varjo**
ISBN 9789527190722
- ANDREA BEATY & DAVID ROBERTS:
Pii Pihlaja, tutkija ISBN 9789523640689
- ANDREA BEATY & DAVID ROBERTS:
Roosa ruuti -tehtäväkirja ISBN 9789527269589
- ANDREA BEATY & DAVID ROBERTS:
Roosa Ruuti, insinööri ISBN 9789527269343
- CARINA BERGFELDT: **Seitsemän päivää jäljellä**
ISBN 978952719027
- LUCIA BERLIN: **Ilta paratiisissa** ISBN 9789527269879
- LUCIA BERLIN: **Kotiinpaluu** ISBN 9789523640771
- LUCIA BERLIN: **Siivoajan käsikirja** ISBN 9789527190692
- LUCIA BERLIN: **Tanssia ruusuilla ja muita kertomuksia** ISBN 9789527269206
- LAUREN BEUKES: **Zoo City. Eläinten valtakunta**
ISBN 9789527190074
- ELIZABETH BLACKBURN & ELISSA EPEL:
Pitkän ja hyvän elämän biologia ISBN 9789527269121
- SCOTT CARNEY: **Kaikki mikä ei tapa**
ISBN 9789523640269
- CHEN QIUFAN: **Jättömaa** ISBN 9789523641679
- CHI ZIJIAN: **Puolikuu** ISBN 9789523642256
- JACK CHENG: **Kosmoksessa tavataan**
ISBN 9789527190685
- KASPAR COLLING NIELSEN: **Euroopan kevät**
ISBN 9789523640658
- KASPAR COLLING NIELSEN:
Tanskan sisällissota 2018–24 ISBN 9789527269886
- SIMON CRITCHLEY: **Bowie** ISBN 9789527190050
- NEIL DEGRASSE TYSON: **Tähtitiedettä kiireisille**
ISBN 9789527190968
- NEIL DEGRASSE TYSON & GREGORY MONE:
Tähtitiedettä kiireisille nuorille ISBN 9789527269954
- JOHN DOUGLAS & MARK OLSHAKER: **Mindhunter osa 1**
ISBN 9789523640290
- JOHN DOUGLAS & MARK OLSHAKER: **Mindhunter 2**
ISBN 9789523640610
- JAN EROLA (TOIM.): **Kevät ilman kosketusta**
ISBN 9789523641167
- MELBA ESCOBAR: **Kauneussalonki** ISBN 9789527190975
- LILLIAN FISHMAN: **Halun säännöt** ISBN 9789523642621
- A. M. FROST: **Kohtalokas ystävä** ISBN 9789523640542
- A. M. FROST: **Vakoojan jäljet** ISBN 9789523641808
- GE FEI: **Näkymättömyysviitta** ISBN 9789523641341
- NATALIA GINZBURG: **Kieli jota puhuimme**
ISBN 9789523640696
- PAOLO GIORDANO: **Jopa taivas on meidän**
ISBN 9789523641594
- PAOLO GIORDANO: **Tartunnan aikaan**
ISBN 9789523641105
- NIKOLAI GOGOL: **Nenä ja muut pietarilaisnovellit**
ISBN 9789527190180
- PAUL GRANHOLM: **Paluu helvetistä** ISBN 9789523640603
- KARI HAAKANA: **Välitön uhka** ISBN 9789523642492
- MATT HAIG & CHRIS MOULD: **Poika nimeltä Joulu**
ISBN 9789527190104
- MATT HAIG: **Eevin eläinmaailma** ISBN 9789523640580

2016–2022

MATT HAIG: Huomioita neuroottiselta planeetalta

ISBN 9789527269527

MATT HAIG & CHRIS MOULD: Joulupukki ja minä

ISBN 9789527269220

MATT HAIG & CHRIS MOULD: Keskiyön kirjasto

ISBN 9789523640740

MATT HAIG: Kuinka aika pysäytetään

ISBN 9789527190982

MATT HAIG: Syitä pysytellä hengissä

ISBN 9789527269992

MATT HAIG & CHRIS MOULD: Totuuskeiju

ISBN 9789527269855

MATT HAIG & CHRIS MOULD: Tyttö joka pelasti joulun

ISBN 9789527190708

NEIL PATRICK HARRIS: Taikajengi ISBN 9789527269350

NEIL PATRICK HARRIS: Taikajengi ja suuri ennustaja

ISBN 9789527269862

NEIL PATRICK HARRIS: Taikajengi ja viekas

vatsastapuhuja ISBN 9789523640719

JOHANNA HEDMAN: Trio ISBN 9789523642638

KATARIINA HEIKKILÄ: Punainen nyrkki

ISBN 9789527269466

JATTA HEINLAHTI & JONNA MONOLA: Sadonkaari

ISBN 9789523641297

NELLI HIETALA: Kielillä puhumisen taito

ISBN 9789527190487

JUHA HIETANEN: Huuhkajan siivet ISBN 9789523640528

MARKUS HOTAKAINEN: Ihmeellinen universumi

ISBN 9789523640597

MARKUS HOTAKAINEN: Tähtitieteen naiset

ISBN 9789523642430

VUOKKO HURME & SANNA PELLICIONI:

Peukalon käsikirja ISBN 9789527190715

EDDIE JAKU: Maailman onnellisin mies

ISBN 9789523641327

KIRA JARMYSH: Naisten selli nro 3 ISBN 9789523642898

ARE KALVØ: Helvetillinen vaelluskirja

ISBN 9789523640641

SINIMAARIA KANGAS: Eettisen lihansyönnin käsikirja

ISBN 9789527190258

SINIMAARIA KANGAS & LUCIA STENGER:

Keppareiden kyydissä ISBN 9789527190135

SAKU KOROSUO: Suomalainen kiipeilyopas

ISBN 9789527190203

ASMO KOSTE: Oletko kuullut viimeisen?

ISBN 9789527190265

JENNA KOSTET: Linnunluisia ISBN 9789523640535

JENNA KOSTET: Margaretan synti ISBN 9789523641792

JEVHENIJA KUZNJETSOVA: Kysykää Mialta

ISBN 9789523643086

JUKKA LAAJARINNE: Mykistynyt mies

ISBN 9789523641303

JUSSI LEHMUSVESI: Operaatio Zuckerberg

ISBN 9789527269473

JUSSI LEHMUSVESI: Vainikkala ISBN 9789527190449

MARKUS LEIKOLA: Sodan ja rauhan kronikka

ISBN 9789523643093

BJÖRN LINDEBLAD: Saatan olla väärässä

ISBN 9789523640580

MIKKI LISH & KELLY NGAI: Taikurin kartta

ISBN 9789523641631

MIKKI LISH & KELLY NGAI: Taikuuden talo

ISBN 9789523640573

LIU CIXIN: Kolmen kappaleen probleema

ISBN 9789527190210

LIU CIXIN: Kuolema on ikuinen ISBN 9789523640559

LIU CIXIN: Synkkä metsä ISBN 9789527269893

LIU CIXIN: Pallosalama ISBN 9789523642645

PAULIINA LITTORIN & ANTTI MARTTINEN:
Kolme punaista rubiinia ISBN 9789527269824

ANDRI SNÆR MAGNASON: Aika-arkku

ISBN 9789527190500

ANDRI SNÆR MAGNASON: Ajasta ja vedestä

ISBN 9789523640627

MAI JIA: Koodinmurtaja ISBN 9789527190470

MAI JIA: Pimeä voima ISBN 9789527190951

TUIRE MALMSTEDT: Lasitarha ISBN 9789523641693

TUIRE MALMSTEDT: Lumihauta ISBN 9789523642614

STEFANO MANCUSO: Loistavat kasvit

ISBN 9789527190463

STEFANO MANCUSO: Kasvien vallankumous

ISBN 9789527190999

STEFANO MANCUSO: Kasvien tasavalta

ISBN 9789523642287

JUSSI MARTTINEN: Palvelukseen halutaan robotti

ISBN 9789527190937

G. L. MARVEL & LEENA PARKKINEN: Sankaritarinoita eläimistä jotka muuttivat maailmaa

ISBN 9789523640030

FERNANDA MELCHOR: Hurrikaanien aika

ISBN 9789523641785

RISTO MIETTINEN: Petturi ISBN 9789523641310

2016–2022

RISTO MIETTINEN: **Kostaja** ISBN 9789523642195

HEATHER MORRIS: **Auschwitzin tatuojia**

ISBN 9789527269480

HEATHER MORRIS: **Cilkan tarina** ISBN 9789523640276

HEATHER MORRIS: **Tarinoita toivosta**

ISBN 9789523641280

HEATHER MORRIS: **Kolme sisarta** ISBN 9789523642164

OTTESSA MOSHFEGH: **Vuosi horroksessa**

ISBN 9789523640306

TOM MUSTILL: **Kuinka puhua valasta**

ISBN 9789523641624

SALLA NAZARENKO: **Miehen tuoksu** ISBN 9789523642966

LASSE NOUSIAINEN: **Itärajatapaus** ISBN 9789527269947

LASSE NOUSIAINEN: **Rakkauden lähettiläs**

ISBN 9789523641600

TOMMY ORANGE: **Ei enää mitään** ISBN 9789523640702

MATTI RAUTANIEMI: **Tiedonjanoinen joogi**

ISBN 9789523641358

CHRISTOPH RIBBAT: **Ravintolassa** ISBN 9789527190456

ANE RIEL: **Pihka** ISBN 9789527190678

ANE RIEL: **Tiima** ISBN 9789523642607

MATIAS RIIKONEN: **Kiertorata** ISBN 9789527190432

MATIAS RIIKONEN: **Suuri fuuga** ISBN 9789527190425

KARITA SAINIO: **Me emme elä samassa**

maailmassa kuin te ISBN 9789527190036

KARINA SAINZ BORGÓ: **Caracasissa on vielä yö**

ISBN 9789527269909

KARINA SAINZ BORGÓ: **Kolmas maa** ISBN 9789523642331

JULIAN SANCTON: **Pimeän ja jään vangit**

ISBN 9789523642669

WILHELM SCHMID: **Tyyneys** ISBN 9789527190043

ROB SEARS: **Donald Trumpin kauneimmat runot**

ISBN 9789527269930

ROB SEARS: **Kim Jong-un ja kaverit**

ISBN 9789523640757

ROB SEARS: **Vladimir Putin. Menestyvän johtajan**

opetukset ISBN 9789527269904

ROBERT SEETHALER: **Kokonainen elämä**

ISBN 9789527269916

JAN-PHILIPP SENDKER: **Kapinallinen ja varas**

ISBN 9789523642539

RITVA SIIKALA: **Musta sielu, valkonaama**

ISBN 9789527190012

RIKU SIIVONEN & BOB MALMI: **Ihan tavallinen**

kokaiinikauppias ISBN 9789523642652

DAVID SINCLAIR: **Elinkaari** ISBN 9789523640634

KONSTANTIN STANISLAVSKI:

Näyttelijän roolityöskentely ISBN 9789527190494

JAN STOCKLASSA: **Stieg Larssonin tutkimukset.**

Kuka murhasi Olof Palmen? ISBN 9789527269244

HAEMIN SUNIM: **Asioita jotka huomaa**

vasta kun hidastaa ISBN 9789527190739

HAEMIN SUNIM: **Rakkaus on sitä, että hyväksyy**

ISBN 9789527269961

SIRPA TASKINEN: **Hyvillä mielin eläkkeelle**

ISBN 9789527190029

LONE THEILS: **Kohtalokas merimatka**

ISBN 9789527190128

LONE THEILS: **Noitapoika** ISBN 9789527269251

LONE THEILS: **Runoilijan vaimo** ISBN 9789527190241

ESKO-PEKKA TIITINEN: **Neljän tuulen paita**

ISBN 9789527190296

SAMI TISSARI: **Krysa** ISBN 9789523642225

KIMMO TUOMINEN: **Pimeän verkon oraakkeli**

ISBN 9789527269336

ARI TURUNEN: **Teette niin kuin minä sanon**

ISBN 9789523642362

MERJA TURUNEN & KATI SOININEN: **Retkeily ja keräily**

ISBN 9789527190524

Turvalonkerot ISBN 9789527190944

JYRKI VAINONEN: **Yön ja päivän tarinoita**

ISBN 9789527269497

JYRKI VAINONEN: **Täytetyt** ISBN 9789523642461

LEENA VALMU & LASSE RANTANEN:

Odina ja uuden elämän alku ISBN 9789527190746

LEENA VALMU & LASSE RANTANEN: **Probus ja suuri**

suoliston taistelu ISBN 9789527190197

J. R. WARD: **Viskin ruhtinaat** ISBN 9789527190142

BENEDICT WELLS: **Yksinäisyyden jälkeen**

ISBN 9789523641334

ÅSA WIKFORSS: **Vaihtoheitoiset faktat**

ISBN 9789523640726

YU HUA: **Elämänkaari** ISBN 9789527190111

YU HUA: **Kiina kymmenellä sanalla**

ISBN 9789527269510

YU HUA: **Xu Sanguanin elämä ja verikaupat**

ISBN 9789527190661

MARTIN ÖSTERDAHL: **Armoton todellisuus**

ISBN 9789527190517

MARTIN ÖSTERDAHL: **Kymmenen on kuoltava**

ISBN 9789527269015

MARTIN ÖSTERDAHL: **Rautaenkelit** ISBN 9789527269503

**Itämeren rannoilta ovat saaneet
alkunsa monet maailmanpolitiikan
mullistukset.**

Facebook, Instagram ja Twitter: @aulakustannus
aulakustannus.fi